Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0221

Odporúčanie k podporovaniu nadnárodnej správy vodných zdrojov v záujme predchádzania konfliktom a udržiavania mieru

Odporúčanie Európskeho parlamentu zo 17. júna 2026 Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku k podporovaniu nadnárodnej správy vodných zdrojov v záujme predchádzania konfliktom a udržiavania mieru (2025/2216(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Dohovor OSN o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier (dohovor o vode) z roku 1992,

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. mája 2025 o európskej stratégii pre odolnosť v oblasti vody[1],

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. júna 2025 s názvom Európska stratégia pre odolnosť v oblasti vody (COM(2025)0280),

– so zreteľom na svoje uznesenie z 5. októbra 2022 s názvom Prístup k vode ako ľudské právo – vonkajší rozmer[2],

– so zreteľom na konferenciu OSN o vode 2023 a prijatý Akčný program pre vodu a nadchádzajúcu konferenciu OSN o vode 2026,

– so zreteľom na informačný list Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva s názvom Právo na vodu, ktorý bol uverejnený v auguste 2010,

– so zreteľom na správu Univerzitného inštitútu OSN pre vodu, životné prostredie a zdravie z 20. januára 2026 s názvom *Global Water Bankruptcy – Living Beyond Our Hydrological Means in the Post-*

---

1 Ú. v. EÚ C, C/2026/576, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/576/oj.
2 Ú. v. EÚ C 132, 14.4.2023, s. 54.

Crisis Era (Globálny bankrot v oblasti vody – život nad rámec našich hydrologických možností v období po kríze),

– so zreteľom na závery Rady z 19. novembra 2018 o diplomacii v oblasti vody,

– so zreteľom na závery Rady z 19. novembra 2021 o úlohe vody vo vonkajšej činnosti EÚ,

– so zreteľom na usmernenia EÚ zo 17. júna 2019 k bezpečnej pitnej vode a sanitácii,

– so zreteľom na článok 121 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na svoje uznesenie z 2. apríla 2025 o ľudských právach a demokracii vo svete a politike Európskej únie v tejto oblasti – výročná správa za rok 2024[3],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2026 o ľudských právach a demokracii vo svete a politike Európskej únie v tejto oblasti – výročná správa za rok 2025[4],

– so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru zo 4. decembra 2024 s názvom Politika v oblasti vody: zaistiť väčšie možnosti pre mládež, ženy a domorodé a miestne spoločenstvá[5],

– so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A10-0150/2026),

A. keďže voda je nevyhnutná na prežitie ľudstva a všetkého živého na Zemi, a preto sa s ňou musí hospodáriť udržateľne a spravodlivo ako so spoločným verejným a globálnym statkom;

B. keďže prístup k bezpečnej pitnej vode a sanitácii je ľudským právom a predpokladom zdravia, stability, bezpečnosti a mieru, ako aj plnohodnotného života a požívania všetkých ľudských práv; keďže nedostatočná správa vodných zdrojov, nedostatok vody a nerovnaký prístup k nej môžu prispieť k nestabilite, konfliktom a vysídľovaniu; keďže približne 2,2 miliardy ľudí stále nemá prístup k bezpečne riadenej pitnej vode, 3,5 miliardy ľudí nemá bezpečne riadenú sanitáciu a približne 4 miliardy ľudí zažívajú vážny nedostatok vody aspoň jeden mesiac ročne;

C. keďže nedostatočné vodohospodárske a sanitačné služby významne prispievajú k šíreniu infekčných chorôb, napríklad cholery, malárie a

---

3 Ú. v. EÚ C, C/2025/4390, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4390/oj.

4 Prijaté texty, P10_TA(2026)0014.

5 Ú. v. EÚ C, C/2025/769, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/769/oj.

gastrointestinálnych chorôb, ktorým sa dá predchádzať;

D. keďže zmena klímy a neudržateľná ľudská činnosť predstavujú vážnu hrozbu pre vodné zdroje a zhoršujú vodný stres; keďže rastúci tlak na vodné zdroje spôsobený rýchlo rastúcim počtom obyvateľov, zvyšujúcim sa dopytom a neudržateľným využívaním vody a pôdy prispieva k nedostatku vody, hladu a konfliktom;

E. keďže len približne tretina kontinentálneho povodia bola počas každého z posledných šiestich rokov v normálnych podmienkach prietoku vody; keďže 90 % všetkých prírodných katastrof súvisí s vodou; keďže hydrologické cykly sú čoraz nevyspytateľnejšie a vyznačujú sa prudkými výkyvmi medzi veľkým suchom a ničivými povodňami, a to v dôsledku zmeny klímy; keďže všetky regióny sveta pokryté ľadovcami zaznamenali v posledných rokoch topenie ľadu; keďže ľudská činnosť je do značnej miery zodpovedná za znečistenie sladkovodných zdrojov na celom svete;

F. keďže kvantita a kvalita vody sú rovnako dôležité; keďže adekvátne riadenie kvantity a kvality vody prináša hospodárske a sociálne príležitosti;

G. keďže 60 % sladkovodných tokov na celom svete tvoria cezhraničné zvodnené kolektory vody, jazerá a povodia riek, ktoré spoločne využívajú dve alebo viaceré krajiny;

H. keďže cezhraničná spolupráca v oblasti vody je na celom svete aj napriek pokroku nedostatočná; keďže zo 153 členských štátov OSN, ktoré majú spoločné cezhraničné vody, má len 43 uzavreté operačné dohody; keďže viac ako 20 krajín takéto opatrenia nemá, pričom v Ázii a Latinskej Amerike je pokrok obzvlášť obmedzený;

I. keďže účinné hospodárenie s vodami, transparentnosť a monitorovanie v odvetví vody a sanitácie sú zárukou toho, že využívanie finančných zdrojov bude slúžiť verejnému záujmu a podporovať udržateľný rozvoj;

J. keďže vodný stres a jednostranné opatrenia krajín v cezhraničných vodách, ako je znečistenie, nadmerné využívanie či výstavba infraštruktúry, môžu mať dôsledky pre všetky štáty susediace s týmito vodami; keďže spory o prístup k vode vedú k širším konfliktom a hospodárskemu kolapsu a môžu ich podnecovať, čo má vážne dôsledky pre regionálnu stabilitu a ľudskú bezpečnosť;

K. keďže voda je v posledných rokoch skôr zdrojom konfliktov než spolupráce; keďže napriek pokroku pri zabezpečovaní pitnej vody a sanitácie za posledné desaťročie miliardy ľudí na celom svete stále nemajú prístup k základným službám v oblasti vody, sanitácie a hygieny, čo ich vystavuje riziku chorôb a hlbšieho sociálneho vylúčenia; keďže určité skupiny, najmä ženy, deti, utečenci, pôvodné obyvateľstvo, znevýhodnené komunity, osoby so zdravotným

postihnutím a iné skupiny, sú pri plánovaní a rozvoji vodohospodárskej a sanitačnej infraštruktúry často prehliadané alebo čelia diskriminácii; keďže degradácia životného prostredia a riziká súvisiace s klímou majú tendenciu neprimerane postihovať chudobné a marginalizované komunity; keďže tieto podmienky čoraz viac využívajú zločinecké siete, teroristické organizácie a miestne milície na posilnenie svojho vplyvu a presadzovanie svojich cieľov;

L. keďže len spravodlivý a udržateľný prístup k vodným zdrojom môže zabezpečiť dlhodobú predvídateľnosť pre všetkých; keďže strategická nadnárodná spolupráca v oblasti vodných zdrojov umožňuje udržateľné riadenie ľudských činností a spoločnú prípravu na nevyspytateľné hydrologické cykly v prospech všetkých susedov;

M. keďže Pakt pre Stredozemie je rámcom pre posilnenú regionálnu spoluprácu; keďže diplomacia v oblasti vody by sa mala zaradiť medzi jeho prioritné opatrenia, a to vzhľadom na rastúci tlak na spoločné vodné zdroje v celom Stredozemí vrátane regiónov, ako je východné Stredozemie a severná Afrika; keďže kooperatívne hospodárenie s vodami, spoločné infraštruktúrne projekty a dialóg o cezhraničných zdrojoch by sa mali uznať za dôležité nástroje na predchádzanie konfliktom, odolnosť voči zmene klímy a udržateľný rozvoj;

N. keďže ozbrojené konflikty a okupácia výrazne narúšajú dostupnosť vody a nadnárodnú spoluprácu v oblasti vody;

O. keďže politické záväzky na celosvetovej úrovni týkajúce sa udržateľného hospodárenia s vodami neboli vyvážené požadovanými finančnými prostriedkami ani opatreniami v teréne;

P. keďže medzinárodné humanitárne právo, konkrétne Dodatkové protokoly k Ženevským dohovorom z roku 1977, výslovne chránia priehrady a iné „zariadenia obsahujúce nebezpečné sily“; keďže využívanie vody ako zbrane vrátane útokov na vodné systémy a zariadenia alebo z toho vyplývajúcich škôd na životnom prostredí predstavuje vážne porušenie ľudských práv a mohlo by predstavovať zločin proti ľudskosti a ekocídu;

Q. keďže súčasné vojny čoraz častejšie zahŕňajú úmyselné cielené útoky na vodné zdroje a vodnú infraštruktúru a ich využívanie ako zbrane, ako sa nedávno ukázalo pri pustošivom zničení Kachovskej vodnej nádrže na Ukrajine Ruskom v roku 2023; keďže zničenie Kachovskej vodnej nádrže spôsobilo vážne ničenie životného prostredia vrátane povodní, znečistenia sladkovodných zdrojov, straty biodiverzity a dlhodobého poškodenia ekosystémov a tiež úmrtia a masové vysídlenie civilného obyvateľstva, ktoré pripravilo o prístup k bezpečnej pitnej vode a živobytiu; keďže zničenie vodnej nádrže vážne ohrozilo jadrovú bezpečnosť v neďalekej Záporožskej jadrovej elektrárni; keďže v dôsledku ruskej útočnej vojny proti Ukrajine nemá v súčasnosti približne 1,7 milióna detí na Ukrajine spoľahlivý

prístup k bezpečnej pitnej vode;

R. keďže Európsky parlament čo najdôraznejšie odsúdil úmyselné ničenie vodnej infraštruktúry vrátane vodných nádrží Ruskom, ktoré to využíva ako vojnovú zbraň; keďže toto ničenie spôsobilo vážne škody na životnom prostredí, narušilo bezpečnosť vody a ohrozilo civilné obyvateľstvo; keďže takéto činy predstavujú porušenie medzinárodného práva a voči zodpovedným osobám treba vyvodiť plnú zodpovednosť; keďže Komisia a členské štáty EÚ naďalej poskytujú Ukrajine pomoc pri vyšetrovaní páchateľov, aby mohli byť stíhaní za vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti;

S. keďže EÚ podporuje spoločné izraelsko-palestínske mechanizmy správy vodných zdrojov vrátane obnovenia existujúcich rámcov, ako je Spoločný výbor pre vodu, s cieľom podporiť spravodlivú distribúciu vody, lepšiu transparentnosť a účinný rozvoj infraštruktúry; keďže nerovnaký prístup k spoločným vodným zdrojom zostáva štrukturálnou príčinou nestability na Blízkom východe, najmä v povodí rieky Jordán, kde historická a pretrvávajúca nerovnováha v prideľovaní a kontrole z hľadiska palestínskych komunít prehlbuje sociálno-ekonomické rozdiely; keďže v rámci existujúcich dohôd majú izraelské orgány účinnú kontrolu nad väčšinou vodných zdrojov na Západnom brehu Jordánu a tých, ktoré odtiaľ odtekajú;

T. keďže v dôsledku konfliktu medzi Izraelom a Hamasom dochádza k rozsiahlemu ničeniu vodnej, sanitačnej a hygienickej infraštruktúry v Pásme Gazy vrátane odsoľovacích zariadení, zariadení na čistenie odpadových vôd a distribučných sietí, v dôsledku čoho je veľká časť obyvateľstva bez spoľahlivého prístupu k bezpečnej pitnej vode a prehlbujú sa humanitárne potreby; keďže Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva v júli 2025 informoval, že 89 % vodnej a sanitačnej infraštruktúry v Gaze bolo poškodených alebo zničených, v dôsledku čoho 90 % domácností trpí nedostatkom vody; keďže rýchle a bezproblémové dodávky materiálu, pohonných hmôt a technickej pomoci sú potrebné na opravu a rekonštrukciu kritickej vodnej infraštruktúry vrátane potrubí, odsoľovacích zariadení a zariadení na čistenie odpadových vôd;

U. keďže cezhraničné vplyvy rozsiahlych projektov priehrad realizovaných Tureckom v rámci projektu v juhovýchodnej Anatólii (GAP) vrátane priehrady Ilısu ovplyvnili prietoky vody v dolnom toku riek Tigris a Eufrat a prispeli k nedostatku vody, poľnohospodárskym stratám a zhoršeniu životného prostredia v Iraku a Sýrii; keďže turecké, irácke a sýrske zainteresované strany požadujú štruktúrovaný a inkluzívny dialóg v rámci celého povodia o riadení riečneho systému Tigris – Eufrat na základe zásad medzinárodného vodného práva vrátane spravodlivého a primeraného využívania a povinnosti výrazne nenarušiť;

V. keďže napätie medzi Egyptom a Etiópiou po dokončení a inaugurácii

Veľkej priehrady etiópskeho znovuzrodenia (GERD) v roku 2025 pretrváva, čo by mohlo výrazne ovplyvniť hydropolitickú rovnováhu v povodí Nílu; keďže Bezpečnostná rada OSN opakovane rokovala o Veľkej priehrade etiópskeho znovuzrodenia; keďže všetky dotknuté strany by sa mali zdržať jednostranných opatrení, ktoré by mohli zhoršiť napätie, a mali by uprednostniť kroky na budovanie dôvery vrátane transparentnosti prevádzky priehrad a technickej spolupráce pri predpovedaní prietoku vody;

W. keďže rieka Araks má pre Arménsko a Azerbajdžan zásadný význam z hľadiska poľnohospodárstva, hospodárskeho rozvoja a pitnej vody, no kvalita a kvantita vody v rieke Araks klesá; keďže budúca dohoda medzi Arménskom a Azerbajdžanom týkajúca sa ich spoločného cezhraničného vodného útvaru vrátane mechanizmov výmeny údajov, spoločného monitorovania, bezpečnosti priehrad a spravodlivého a udržateľného prideľovania vody na poľnohospodárske a civilné použitie by umožnila, aby rieka bola spoločným zdrojom, a nie príčinou nestability;

X. keďže znečistenie a odpad, ktoré prinášajú rieky a morské prúdy, sa môžu hromadiť na pobreží iných štátov a spôsobovať environmentálne, hospodárske a sociálne škody vrátane škôd v oblasti cestovného ruchu a rybolovu;

Y. keďže nedostatok vody a degradácia vodných zdrojov môžu viesť aj k masívnemu vysídľovaniu obyvateľstva a nútenej migrácii, čo zhoršuje potravinovú neistotu, chudobu a nestabilitu v najzraniteľnejších regiónoch; keďže jedným z prostriedkov na riešenie základných príčin migrácie je zlepšenie hospodárenia s vodami v tretích krajinách;

Z. keďže ozbrojení štátni a neštátni aktéri v oblastiach zasiahnutých konfliktom využívajú oslabené obyvateľstvo ako prostriedok na získanie legitimity prostredníctvom kontroly vodných zdrojov; keďže prístup k vodnej infraštruktúre a kontrola nad vodnou infraštruktúrou sa stále viac využívajú ako nástroje politického nátlaku, donucovania alebo vojny;

AA. keďže verejno-súkromné partnerstvá by mali podporovať lepší a cenovo dostupnejší prístup k vode, sanitácii a hygiene pre všetkých, najmä pri vytváraní a účinnej a udržateľnej údržbe a správe vodnej infraštruktúry; keďže verejné investície a politiky by mali podporovať a stimulovať súkromný sektor, aby investoval do technológií a postupov riadenia, ktoré zvyšujú udržateľnú hospodársku činnosť;

1. odporúča Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku:

   a) posilniť úlohu cezhraničnej správy vodných zdrojov vo vonkajšej činnosti EÚ, aby sa stala zmysluplným nástrojom na predchádzanie konfliktom, ich riešenie a budovanie dôvery na

regionálnej, vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni, najmä v oblastiach, ktoré sú zraniteľné voči vplyvom zmeny klímy a v ktorých je už teraz nedostatok vody, najmä v regiónoch strategického významu; výslovne uznať vodný stres ako hlavný faktor bezpečnostných, geopolitických a humanitárnych rizík a plne začleniť predchádzanie konfliktom súvisiacim s vodou do zahraničnej, bezpečnostnej a rozvojovej politiky EÚ;

b) riešiť absenciu operačných dohôd medzi vládami štátov, ktoré majú spoločné cezhraničné povodia, a sprístupniť všetky potrebné odborné znalosti a technickú a finančnú pomoc EÚ na podporu vlád pri vytváraní a vykonávaní takýchto dohôd, ako aj organizácií pre riadenie povodí, a to pri plnom rešpektovaní zvrchovanosti partnerských krajín a ich primárnej zodpovednosti za hospodárenie s vodnými zdrojmi s cieľom znížiť riziko napätia alebo konfliktu, podporovať spoluprácu a posilniť udržateľné riadenie prírodných zdrojov; v rámci dvojstranných dialógov EÚ s partnerskými krajinami dôsledne nastoľovať otázky súvisiace s nadnárodnou správou vodných zdrojov;

c) podporovať úsilie partnerských krajín o vytvorenie právneho prostredia a priaznivej politiky pre spoločné hospodárenie s vodami a posilniť úlohu nadnárodnej správy vodných zdrojov vo vonkajšej činnosti a diplomacii EÚ; na tento účel poskytnúť Európskej službe pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a delegáciám EÚ na celom svete primerané finančné a ľudské zdroje na podporu cezhraničného hospodárenia s vodami na mieste v partnerských krajinách a medzi nimi a na podporu rozvoja a vykonávania modrej diplomacie;

d) zaistiť primerané a účinné financovanie cezhraničného hospodárenia s vodami EÚ vo vonkajšej činnosti EÚ v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci prostredníctvom nástrojov Globálna Európa a Global Gateway; posilniť prispôsobenie vonkajších investícií EÚ do prístupu k vode a sanitácii nestabilným a konfliktným kontextom s cieľom podporiť mier a odolnosť, a to aj prostredníctvom zvýšeného financovania globálneho prístupu k udržateľnému hospodáreniu s vodami a infraštruktúre sanitácie vody odolným proti zmene klímy; zabezpečiť, aby projekty v oblasti infraštruktúry a energetiky financované z prostriedkov rozvojovej spolupráce a nástrojov vonkajšej politiky EÚ vrátane Európskej investičnej banky boli aj naďalej v súlade s medzinárodným právom, nenarúšali cezhraničné vzťahy v oblasti vody, rovnaký prístup a udržateľné riadenie v oblasti vody a umožňovali prístup ľudí k ich pôde, a to najmä pôvodného obyvateľstva; zosúladiť financovanie s globálnymi hlavnými opatreniami prvej Európskej stratégie pre odolnosť v oblasti vody;

e) uznať a dôraznejšie podporiť kľúčovú prácu, ktorú vykonávajú

ochrancovia environmentálnych práv a organizácie občianskej spoločnosti v prospech ochrany vody, rovnakého prístupu k nej a cezhraničnej správy vodných zdrojov; úzko zapojiť miestnych obhajcov environmentálnych práv a organizácie občianskej spoločnosti do podpory EÚ cezhraničnej správe vodných zdrojov v tretích krajinách a podporovať ich bezpečnosť a slobodné pôsobenie bez násilia a zastrašovania; zvýšiť podporu pre mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti diplomacie v oblasti vody, predchádzania konfliktom a cezhraničnej spolupráce v oblasti vody, najmä v nestabilných regiónoch a regiónoch zasiahnutých konfliktom, a uznať ich dôležitú úlohu pri uľahčovaní dialógu na miestnej a regionálnej úrovni, podpore hospodárenia s vodami na úrovni komunít, podpore budovania dôvery a prispievaní k udržateľným a inkluzívnym iniciatívam v oblasti správy vodných zdrojov;

f) rozšíriť prostredníctvom prístupu Tím Európa geografickú pôsobnosť projektov EÚ v oblasti cezhraničnej správy vodných zdrojov aj mimo určitých častí Afriky a Strednej Ázie, a to na americký kontinent, Blízky východ a do severnej Afriky a východnej a južnej Ázie, a to najmä v oblastiach, kde môže neistota v oblasti vody môže prispievať k nestabilite a vysídľovaniu;

g) posilniť udržateľné hospodárenie s vodami a nakladanie s odpadovými vodami systematickým začleňovaním spolupráce v oblasti infraštruktúry, technológií a odborných znalostí do partnerstiev a rozvojových programov; podporovať budovanie kapacít a posilňovanie inštitúcií v partnerských krajinách s cieľom zlepšiť plánovanie, správu a údržbu vodohospodárskych a sanitačných služieb, a to aj partnerstvami s miestnymi orgánmi, verejnými službami, občianskou spoločnosťou a komunitnými organizáciami; prispôsobiť investície do infraštruktúry miestnym a historickým podmienkam s cieľom premeniť vodu na nástroj mieru a stability;

h) posilniť mnohostrannú spoluprácu v oblasti vody, najmä v rámci OSN, pokračovaním v globalizácii dohovoru OSN o vode a jej zintenzívnením a podporou plnenia cieľov udržateľného rozvoja, najmä cieľa udržateľného rozvoja 6 týkajúceho sa čistej vody a sanitácie, a riešením značných nerovností medzi krajinami a v rámci nich v prístupe k vode a sanitácii; zabezpečiť pretrvávajúce plnenie záväzkov EÚ z konferencie OSN o vode 2023 a zároveň zachovať tieto ambície a opatrenia v rámci príprav na konferenciu OSN o vode 2026; zintenzívniť viacúrovňové dialógy s krajinami nachádzajúcimi sa v povodiach ohrozených konfliktom vrátane samitov a spoločných iniciatív, ako aj formátov dlhodobej spolupráce;

i) zdôrazniť, že účinná cezhraničná správa vodných zdrojov závisí

od zachovania biodiverzity a klímy, a preto požadovať, aby hospodárenie s vodami reagovalo predovšetkým na environmentálne záujmy, keďže ide o základnú potrebu rastlín, živočíchov a ľudí, a riadilo sa logikou založenou na verejnom záujme a spoločných verejných a globálnych statkoch;

j) posilniť globálnu odolnosť v oblasti vody ako prostriedok podpory stability prostredníctvom účinného vykonávania Európskej stratégie pre odolnosť v oblasti vody, najmä jej globálnych opatrení zameraných na podporu prístupu k vode a sanitácii pre najmenej 70 miliónov ľudí a na posilnenie globálnej správy vodných zdrojov a zapojenia do multilaterálnych fór, ako sú G7, G20 a dialóg z Baku o vode pre opatrenia v oblasti klímy;

k) investovať do transparentnejšieho prehľadu všetkej aktuálne poskytovanej podpory EÚ zameranej na presadzovanie cezhraničného hospodárenia s vodami na medzinárodnej úrovni a zabezpečiť súdržnosť a zefektívnenie všetkej práce a financovania na všetkých príslušných generálnych riaditeľstvách a medzi ESVČ a Komisiou a zároveň zaistiť, aby sa rôzne programy navzájom dopĺňali a neprekrývali sa; posilniť komunikáciu o úsilí a úspechoch EÚ v oblasti cezhraničnej spolupráce v oblasti vody s cieľom zviditeľniť tento dôležitý nástroj a vedúcu úlohu EÚ pri jeho vykonávaní;

l) podporovať posilnenú medzinárodnú spoluprácu, a to aj na úrovni organizácií pre riadenie povodí, s cieľom riešiť rastúcu krízu v oblasti vody; zabezpečiť a zlepšiť prístup k čistej a kvalitnej vode a sanitácii; podporovať udržateľné hospodárenie s vodami, zvýšiť opätovné využívanie vody, bojovať proti znečisteniu vody, jej nadmernému využívaniu a plytvaniu ňou a zavádzať rôzne inovatívne vodohospodárske technológie vrátane riešení blízkych prírode;

m) zabezpečiť, aby sa iniciatívy EÚ zamerané na vodu na celom svete zaoberali pretrvávajúcim nedostatkom údajov a nedostatočnou medzivládnou výmenou údajov tým, že sa partnerským krajinám poskytnú technické a materiálne zdroje na účinné monitorovanie vodných hladín a kvality cezhraničných povodí a že sa budú vymieňať údaje a podporovať spoločné normy zberu údajov medzi partnerskými krajinami s cieľom zvýšiť kompatibilitu; slúžiť ako dôveryhodný a spoľahlivý aktér pri uľahčovaní výmeny spoľahlivých informácií o vode medzi vládami, zainteresovanými stranami a verejnosťou v prostredí s vodným stresom a vysokým napätím, a to aj v situáciách, keď je výmena informácií citlivá z dôvodu bezpečnostných otázok; vychádzať z príslušných skúseností, programov, postupov a stratégií EÚ s cieľom posilniť výmenu najlepších postupov medzi regionálnymi a vnútroštátnymi aktérmi, pričom sa bude

vychádzať z príslušných programov, postupov a stratégií EÚ;

n) presadzovať nástroje medzivládnej a regionálnej spolupráce v oblasti riadenia vodných zdrojov so zameraním najmä na zabezpečenie spravodlivého rozdelenia vody a podporovať riadiace štruktúry na miestnej a komunitnej úrovni; zvážiť podporu verejno-súkromných partnerstiev, ak prispievajú k efektívnemu hospodáreniu s vodami a cenovo dostupnejšiemu prístupu k vode, sanitácii a hygiene pre všetkých; stimulovať investície do technológií a postupov riadenia, ktoré zlepšujú využívanie udržateľných poľnohospodárskych postupov pri produkcii plodín, hospodárskych zvierat a rýb drobnými poľnohospodármi aj väčšími spoločnosťami;

o) zdôrazniť zásadu súdržnosti politík v záujme rozvoja a zosúladenia politík EÚ s rozvojovými prioritami partnerských krajín na základe posúdení ich vplyvu na miestne zdroje, aby sa spoločne zabránilo vyčerpávaniu alebo znečisťovaniu vôd v krajinách mimo EÚ;

p) posilniť zavádzanie integrovaného riadenia vodných zdrojov ako základného nástroja, ktorý podporuje koordinovaný rozvoj a udržateľné riadenie vodných, pôdnych a súvisiacich zdrojov, a to aj cezhranične, v súlade s cieľom udržateľného rozvoja 6.5.2, na vzájomný prospech pobrežných štátov, ako aj zdôrazniť význam prepojenia voda-energia-potraviny-ekosystém pri riešení synergií a kompromisov v oblasti vody v rámci vonkajšej činnosti EÚ;

q) posilniť kapacity EÚ v oblasti monitorovania a včasného varovania prostredníctvom digitalizácie a moderných technológií vrátane satelitného dohľadu a sledovania znečistenia v reálnom čase, ktoré sú nevyhnutné na predchádzanie cezhraničnému znečisťovaniu a boj proti nemu a na podporu znižovania rizika katastrof; posilniť monitorovanie nedostatku vody a rizík konfliktov súvisiacich s vodou na celom svete, ako je využívanie vody a vodnej infraštruktúry ako zbrane a úmyselné odopieranie prístupu k vode, a začleniť toto monitorovanie do systémov na predchádzanie konfliktom centra ESVČ pre reakcie na krízy;

r) stimulovať a financovať výskum v oblasti udržateľného cezhraničného hospodárenia s vodou, spoločného využívania vody, spolupráce a inovácií, a to aj prostredníctvom programu Horizont Európa, a preskúmať vznikajúce výzvy, ako sú činnosti súvisiace s manipuláciou počasia;

s) zvážiť poverenie osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva úlohou predchádzať konfliktom súvisiacim s vodou a riešiť ich, podporovať spoluprácu v oblasti vody a právny štát a chrániť vodné zdroje a systémy, a to aj počas ozbrojených konfliktov a v

cezhraničnom prostredí, a v mene EÚ viesť medzinárodné úsilie o ochranu a obnovu vodných ekosystémov v súlade s cieľom udržateľného rozvoja 6, keďže odolnosť v oblasti vody má zásadný význam pre riešenie súčasných a budúcich kríz v oblasti zdravia, potravín, energie a bezpečnosti; konzultovať s Európskym parlamentom o mandáte, zdrojoch a spôsoboch spolupráce s cieľom podporiť prácu osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva;

t) posilniť úlohu medzinárodného práva a príslušných medzinárodných súdov a podporovať dialóg, mediáciu a regionálne riešenia ako primárne nástroje na riešenie sporov o nadnárodné vodné útvary a zabezpečiť jasnosť a zodpovednosť, pokiaľ ide o právne záväzky všetkých štátov hraničiacich s dotknutými vodami; systematicky odsudzovať používanie vody ako zbrane v konfliktoch; zabezpečiť, aby sa voči páchateľom vyvodzovala zodpovednosť;

u) podporovať právne iniciatívy zamerané na zabezpečenie spravodlivosti a odškodnenia za úmyselné útoky na vodné zdroje a infraštruktúru a ich ničenie;

2. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto odporúčanie Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.